

NTGent

DISSIDENT

Vorbereidende lesmap voor leerkrachten

VOORBEREIDING:

Deze lesbrief is geen handleiding die van A tot Z moet worden gevolgd. Het is eerder een reeks 'mogelijke' opdrachten waaruit de leerkracht kan kiezen in functie van zijn/haar eigen werkmethode en van de groep leerlingen die voorbereid moet worden. De lesbrief laat de vrijheid om de soort opdrachten en het aantal vragen per opdracht te kiezen of om aan de hand hiervan eigen spel- en denkopdrachten te maken.

In de coulissen

In dit deel gaan jullie zelf de achtergrond onderzoeken van de voorstelling Dissident van Lara Staal. Via deze lesmap zullen jullie meer te weten komen over de achtergrond van de voorstelling, de medewerkers, spelers, enzovoort.

Mogelijkheid: Je kan de klas eventueel in groepjes verdelen om informatie op te zoeken. Laat de leerlingen informatie opzoeken via een laptop, tablet, hun smartphone,...

Dissident

- De titel van deze voorstelling is *'Dissident'*. Waaraan denk je bij het lezen van de titel? Ken je het woord dissident? In welke context heb je dit woord al horen vallen of zelf gebruikt?
- Waarover denk je dat de voorstelling zal gaan? Probeer dit in eigen woorden uit te leggen.
- Surf naar de website van NTGent en ga naar de productiepagina van *'Dissident'*. Daar staat al in het kort beschreven waarover de voorstelling handelt. Lees dit en probeer daarna in je eigen woorden uit te leggen.
- Zoek nu zelf zoveel mogelijk definities van het woord Dissident op. Kan je aan de hand van die definities voorbeelden geven van dissidenten in de wereld, Europa, de maatschappij?
- Denk even na over wat dichterbij je eigen leefwereld. Ken jij in jouw nabije of zeer close omgeving mensen die je zou kunnen bestempelen als dissidenten? Leg uit waarom. Hoe reageert de 'buitenwereld' op deze dissidenten?
- Tenslotte: ben jij zelf al eens een dissident geweest? Wanneer was dat en waarom? Hoe werd dan op jouw dissidentschap gereageerd? Werd of wordt daar dan rekening mee gehouden? Waarom wel of niet?

Lara Staal

De voorstelling wordt gemaakt en geregisseerd door huisregisseur Lara Staal.

- Heb je al eens van haar gehoord? Zo ja, vanwaar ken je haar?
- Lees eens haar biografie op de site van NTGent. Welke voorstellingen en andere activiteiten ontwikkelde ze nog? Zoek op waarover die gaan. Zie je gelijkenissen tussen haar verschillende activiteiten? Zo ja, vertel.
- Zou je Lara kunnen omschrijven als

Spelers

In deze voorstelling spelen 6 mensen mee. Surf opnieuw naar de productiepagina van *'Dissident'* op de site van NTGent.

- Onder 'spel' zie je alle namen van de spelers staan. Ken je al iemand van deze spelers? Zo ja, van waar ken je ze en welke rol speelde die acteur toen? Of kan je ze misschien op een andere manier?

Vorbereidende lesmap Dissident

- Je kan op hun namen klikken om meer informatie over de speler te krijgen. Wat valt je op? Wie is voor jou het buitenbeentje bij de spelers en waarom?
- Zijn je verwachtingen over het stuk veranderd na het bekijken van de acteurs? Vertel.
- Zou je het ook wel eens zien zitten om als acteur op het podium te staan zoals deze jongeren?
- Waarom werden deze jongeren gekozen om mee te spelen in een voorstelling als Dissident, denk je?

Eline Banken

Eline Banken is de **dramaturg** voor deze voorstelling.

- Kan je uitleggen wat een dramaturg doet? Zoek indien nodig extra informatie op.
- Geef enkele verschillen tussen een dramaturg en een regisseur.
- Wat kan een dramaturg betekenen voor de voorstelling 'Dissident', denk je?

Pascal Poisonnier

- Heb je al eens van Pascal gehoord? Zo ja, waar? Zo nee, zoek wat meer informatie over hem op. Vertel wat je allemaal gevonden hebt.
- Hij wordt op de website aangekondigd als video-ontwerp. Wat waren dan zijn taken bij deze voorstelling, denk je?

Andere medewerkers

- Op de webpagina van Dissident vind je nog veel andere namen en functies. Overloop ze even en probeer bij elke functie even na te denken over de jobinhoud. Je mag natuurlijk ook even op zoek naar meer info via allerlei kanalen.

Avant-scène

In dit deel gaan we verder in op de verwachtingen over de voorstelling. Welke verwachtingen heb je over 'Dissident'? Welke verwachtingen scheppen de informatie, het affichebeeld, het medewerkerslijstje en de productiepagina?

Verwachtingen vooraf

Vanuit jullie opzoekingswerk 'in de coulissen' vormt zich nu waarschijnlijk al een idee in je hoofd hoe de voorstelling zou kunnen zijn. Welke verwachting heb je op dit ogenblik over de voorstelling die je zal bekijken?

Affichebeeld

We kijken iets uitgebreider naar de affichebeelden van 'Dissident' op de productiepagina. Je vindt ze bij 'foto's'. Er zijn er drie gemaakt. Eén ervan vind je terug op het voorblad van deze map.

- Beschrijf op elke foto gedetailleerd wat je ziet. Probeer dit eerst nog zo objectief mogelijk te doen: dat houdt in dat je er nog geen betekenis of uitleg aan geeft.
- Hoe kan je dit beeld in verband brengen met wat je al weet over de voorstelling?
- Vind je dat de drie beelden, of 2 ervan of slechts eentje als affiche past bij het beeld dat je voor jezelf van de voorstelling hebt gevormd? Verklaar.
- Op welke manier kan je in elke foto het woord 'dissident' en de inhoud ervan terug vinden. Denk aan de details.
- Vind je de affichefoto's aantrekkelijk? Zou je op basis van deze affiche nieuwsgierig worden naar de voorstelling of niet? Leg in eigen woorden uit waarom wel/niet.
- Hoe zou de affiche eruitzien mocht jij ze ontworpen hebben? Beschrijf kort of maak een schets van jouw affiche en stel die voor aan de rest van de klas.

Trailer

We blijven even rondzwerven op de webpagina. Daar vind je ook een trailer terug. Bekijk die even.

- Waarom heeft men die trailer gekozen, denk je? Denk bij je antwoord aan de thematiek en dergelijke.
- Welke tekenen van dissidentschap herken je in de video? Waarom? Argumenteer.
- Welke twee ideeën hebben Lara Staal ertoe aangezet om deze voorstelling te maken?
- Zijn die herkenbaar voor jullie? Leg uit?

Decor en kostuums

- Welk decor verwacht je bij deze voorstelling? Probeer eens te beschrijven wat je voor je ziet. Welke spullen, welke kleuren, welke grote of kleine installaties kan je bedenken bij de thema's van de voorstelling en het affichebeeld?
- Als jij de kostuumontwerper zou zijn voor deze voorstelling, welke kostuums zouden de acteurs aanhebben? Probeer die te beschrijven. Is dit ook wat je verwacht in de voorstelling?

Onderwerpen in de voorstelling.

- Waarover denk jij nu dat de voorstelling Dissident het zal hebben? Welke school(se)-onderwerpen komen aan bod, denk je? Waarom denk je dat?
- Stel dat jij zou kunnen bepalen waarover de voorstelling moet gaan, welke onderwerpen zou jij dan graag aan bod zien komen? Waarom?

Dialogeren

In dit deel gaan we verder nadenken over de inhoud en de thematieken van *Dissident*. Door deeltjes van het script te lezen en gesprekken te voeren met elkaar wordt het makkelijker om de thema's te herkennen en te begrijpen. Voor de docent: Breng een gesprek op gang over de gestelde vragen.

Hieronder hebben we nu enkele vragen over de verschillende lessen die men geeft in *Dissident*. Je kan ze klassikaal bespreken of in groepjes.

Les 1: Leren is gebaseerd op een verouderd curriculum.

- Wat is een leerplan? Zoek het op indien je het niet weet.
- Weet je wat er in jouw leerplan staat en wie het maakt? Zoek het op.
- Moeten leerplannen actueel zijn? Waarom wel? Waarom niet?
- Moeten leerlingen inspraak hebben in leerplannen? Beargumenteer.
- Zou je meer gemotiveerd zijn als een leerplan actueler is of als je meer inspraak zou hebben? Leg uit.

Les 2: Iedere school heeft een verborgen leerplan.

- Zoek de pedagoog Ivan Illich op en zoek uit wat hij zegt over een verborgen leerplan. Wat houdt dat in? Wat voor iets is dat?
- Bestaat dat volgens jou een verborgen leerplan?
- Is er een verborgen leerplan op je school? Ervaren je dat? Zo ja wat is het verborgen leerplan op jouw school?
- Wat is een pluriforme school? Zoek de definitie op en bediscussieer.
- Is jouw school pluriform?

Les 3: Scholen willen van leerlingen winnaars maken.

Hieronder zie je een stukje van het script om de term winnaars duidelijker te maken.

Haroun: School verwacht een permanente ontdekkingsdrang. Al op de kleuterschool wordt initiatief beloond en passiviteit bestraft.

Eliaz: Kinderen moeten altijd een grotere woordenschat ontwikkelen, beter kunnen lopen, sneller kunnen leren, leergierig zijn...

Seppe: Als kleuter was ik altijd anders. Iedereen om mij heen wilde spelen, iets doen, iets ontdekken, iets leren. Ik had dat niet. Ik had niet zoveel behoeftes. Ik keek om me heen en als iets me een goed

Vorbereidende lesmap Dissident

plan leek, sloot ik me aan. Maar zo niet, dan deed ik liever niets. Leerkrachten vonden dat zorgelijk en spraken mijn ouders erop aan. 'Hij loopt achter' zeiden ze dan 'hij kan niet goed mee'.

Seppe: Ik pleit voor een 'Onthaastings-school' waarin leerlingen geen winnaars hoeven te worden. Een hele ruime school waar je van alles kan doen, allerlei verschillende activiteiten. Een plek die stopt met alleen in termen van groei te denken. Waar je jarenlang mag rondkijken, je mag vervelen en niet wordt afgestraft als je niets onderneemt.

- Is er een winnaarsdrang op jouw school? Leg uit.
- Is groei het hoofddoel van een school? Beargumenteer.
- Zou er meer gefocust moeten worden op samenwerken? Waarom?
- Zou dit beter zijn dan individuele prestaties behalen?
- Denken jullie dat focus op samenwerking zou helpen voor in de toekomst? Bijvoorbeeld op het werk.

Les 4: Weg met zogenaamde objectieve meetstandaarden

- Weet je wat een PISA test is? Zoek op als je niet weet wat het is en leg uit.
- Vind je dat nuttig?
- Denken jullie dat dat objectief is?
- Zou onderwijs op kwaliteit moeten getest worden? Waarom wel? Waarom niet?
- Indien wel, op welke manier?
- Zouden ze dan ook sociale vaardigheden of andere zaken moeten testen? Beargumenteer.

Les 5: De verhouding tussen leraar en leerling is nodeloos ongelijkwaardig.

- Moet een leraar en een leerling gelijkwaardig zijn? Beargumenteer.
- Hoe creëer je gelijkwaardigheid?
- Is het nodig dat leerkrachten vast benoemd zijn? Leg uit.
- Mogen/moeten leerlingen en leerkrachten informeel met elkaar omgaan buiten school? Zoals samen op café gaan, samen iets eten... Beargumenteer.

Les 6: Neutraliteit op school is dikke zever.

- Wat betekent neutraal zijn? Kan je dat zelfs?
- Moeten/ mogen leerkrachten neutraal zijn/ proberen te zijn? Beargumenteer.
- Zou er meer ruimte moeten zijn voor discussie op school? Leg uit waarom wel of waarom niet.
- Heb je het gevoel dat er een bepaalde denkwijze meer naar voren komt? Leg uit? Zo ja de welke

Les 7: Ons onderwijs zit vol met blinde vlekken.

Hieronder zie je een stukje van het script. Lees het en bespreek het thema met de groep. Daaronder een paar vragen om je te helpen.

Siham: We staan er nauwelijks bij stil dat er buiten Europa al veel eerder grotere steden en eeuwenoude gemeenschappen zich cultureel, economisch en wetenschappelijk ontwikkeld hebben.

Isaac: denk maar aan de stadstaten van het oude Mesopotamië, de bloei van de Islamitische wetenschappen etc.

Seppe: Europa centraal stellen, wekt de suggestie dat het Westen superieur is. En dit leidt tot blinde vlekken in de leerdoelen.

Hulpvragen:

- Zijn jullie er mee eens dat men de suggestie wekt dat het Westen superieur is? Waarom wel/niet?
- Begrijpen jullie wat ze bedoelen met blinde vlekken? Zoek het anders op wat ze daarmee zouden bedoelen.
- Zien jullie blinde vlekken in de geschiedenislessen of andere lessen? Beargumenteer.
- Zou er meer aandacht moeten besteed worden aan andere culturen en diversiteit? Bespreek.

Les 8: De hiërarchische indeling van schoolniveaus vergiftigt de samenleving.

Het onderwijssysteem is de laatste paar jaren drastisch veranderd in het secundair. Nu is de vraag of dat het beter is of niet. Zoek de twee systemen op en bespreek. Dus het schoolsysteem voor de hervorming in 2019-2020 en het schoolsysteem na de hervorming.

- Wat geldt voor jullie school. Werken jullie al met stem of nog het klassieke systeem? Wat is beter en waarom?
- Ervaren jullie effectief een verschil of niet?
- Ervaren/ Ervaarden jullie een verschil tussen ASO, TSO en BSO?
- Welke link/gevoel geven jullie aan elke richting? (ASO, TSO, BSO of alle stemrichtingen)
- Wat is/was volgens jullie het grootse probleem met het systeem?
- Hoe zouden jullie het oplossen? (Vb. Individueel op maat opleiding, 1 algemene richting, geen onderverdeling, ...)

Les 9: 50% van de lessen vinden voortaan buiten plaats.

- Zouden jullie buiten les willen?
- Zo ja, waar en hoe?
- Zou het volgens jullie praktisch zijn? Leg uit.
- Zou het helpen de leerstof beter te herinneren/ begrijpen? Beargumenteer.
- Zou het een positief effect hebben op jouw aandacht voor de les? Leg uit.

Les 10: straffen disciplineren

Een strafnota krijgen, tien keer de schoolregels overschrijven, de speelplaats vegen, strafstudie volgen, op de gang staan, of uit de les gestuurd worden. Er zijn duizend en één straffen. Ben jij ooit gestraft? Zo ja, hoe erg was het?

Je mag nu voor één keer leerkracht spelen en straffen verzinnen in de groep. De beste straf van de klas wordt gekozen door de leerkracht. Die geeft misschien ook nog eens een beloning. Bediscussieer daarna het thema straffen en of ze effectief wel echt helpen.

Hulpvragen:

- Mag er gestraft worden?
- Wat zijn volgens jullie nuttige straffen?
- Worden straffen misbruikt? En hoe/waarom?
- Welke straf zou jij verzinnen en lijkt jou nuttig?

Vorbereidende lesmap Dissident

- Moeten we meer focussen op beloningen?
- Zijn jullie ooit beloond geweest op school?

Les 11: De leerkracht is meer dan een saaie ambtenaar.

- Zouden jullie leerkracht willen worden? Waarom wel/niet?
- Hoe kan je het beroep leerkracht opwaarderen?
- Zouden leerkrachten meer in de media moeten komen? Waarom wel/niet?
- Zouden ze meer aanzien moeten/mogen krijgen? Waarom wel/niet?
- Merken jullie een tekort aan leerkrachten op jullie school/omgeving?

Les 12: Naast een hoofd, hebben we ook een hart

Wat herinneren jullie je nog van het eerste jaar? Of het lager? Zijn dat vooral gevoelens, emoties of eerder feiten? Wordt er in het onderwijs te veel gefocust op feiten en niet genoeg op gevoel en welzijn? Bespreek dit thema en argumenteer.

- Zouden leerkrachten meer moeten inzetten op het welzijn van de leerlingen? Waarom?
- Moet dit meer aan bod komen in de lerarenopleiding zelf? Beargumenteer.
- Weten jullie waar je naartoe moet gaan als je psychologische problemen hebt?
- Word er bij jullie op school genoeg gesproken over gevoelens en gedachten of is dit eerder beperkt?
- Zijn deze thema's bespreekbaar? (Klas, school, thuis...)
- Zou je het bespreekbaarder maken van gevoelens en gedachten kunnen linken aan het thema van gelijkwaardigheid?

Workshop

In dit deel gaan we zelf aan de slag.

Aan de slag

In het stuk Dissident schrijven ze ook een brief aan minister van onderwijs, Ben Weyts. Ze hebben het over hun mening en dus de lessen die je allemaal gehoord hebt in het stuk dialogeren. Ben Weyts heeft dan ook terug gereageerd. Er is ook een zeer mooie tekst over Dissident geschreven in Rekto Verso, een cultuurmagazine. Van alle drie kunnen jullie hieronder stukken vinden en de volledige brieven staan ook online.

De opdracht

De opdracht luidt als volgt: Schrijf zelf een brief met je opmerkingen, frustraties, verbeterpunten... over het onderwijs. De persoon die je toeschrijft mag je zelf kiezen. De minister, de directeur of gewoon je eigen leerkracht. Hierin mag jij zeggen wat jij vindt dat anders mag aan het onderwijs of

gewoon je eigen school. Over eigen ervaringen en meningen en dingen die jij zou willen zien veranderen. Je kan inspiratie halen uit de brieven hieronder.

Deze brieven kun je dus gebruiken als inspiratiebron, maar zijn totaal geen houvast. Je mag zelf kiezen wat er in jouw brief staat en aan wie je het schrijft.

Brief van Dissident

Beste minister van onderwijs, beste Ben Weyts,

In 2019 presenteerde u uw beleidsnota 2019-2024 met de veelzeggende titel 'Ons kapitaal'. U vindt dat onderwijs rendabel moet zijn en iets moet opbrengen. Dat rendement verkrijgt u door te gaan beleggen in leerlingen. Wij worden als 'het startkapitaal' omschreven. En leerkrachten omschrijft u als 'vermogensbeheerders'.

In uw nota spreekt u over kennis als iets dat de economische crisis moet oplossen. Kortom: Hoe meer hersencellen wij kunnen ontwikkelen, hoe meer kans dat we de coronacrisis te boven zullen komen... In de 19de eeuw moesten kinderen handenarbeid verrichten. Wordt dat in de 21ste eeuw 'hersenaarbeid'?

In uw kapitalistische visie op onderwijs staart u zich blind op de zogenaamde neutrale meetstandaarden. Naar eigen zeggen mogen we u afrekenen op de Europese Pisa-vergelijking. Op de ranking wilt u namelijk scoren. Door allerlei testen te ontwikkelen belooft u na te gaan of we ons "Vlaams kapitaal wel volledig verzilveren". Onderwijs wordt zo een machine waar zo snel mogelijk, zoveel mogelijk 'leerwinst moet worden behaald.

Uw visie is een ontkenning van wat onderwijs is. Schooltijd is een specifiek soort tijd. Het is een tijd om collectief en fysiek samen te komen. Om samen te oefenen en zorg te dragen. Een tijd die te maken heeft met een ontmoeting tussen en oudere en een nieuwe generatie. School mag daarom niet gaan over een zo snel mogelijke overdracht van kennis en vaardigheden, maar over een trage overdracht, waar ruimte is voor vragen over de inhouden die wij moeten leren.

Dit geldt ook voor de leerkrachten. De vertraging die wij eisen maakt het ook voor hen mogelijk na te denken over wat er moet worden doorgegeven. School is geen productieplaats, maar een plaats waar we gezamenlijk vorm kunnen geven aan een gedeelde wereld. Niet het individu en het individuele leertraject zouden op de eerste plaats moeten staan, maar juist de dingen die we delen.

Wij willen een vraagteken plaatsen bij snelle en efficiënte processen van kennis en vaardigheden.

Wij plaatsen vraagtekens bij het belang van excelleren.

Wij plaatsen vraagtekens bij externe en neutrale meetstandaarden zoals Pisa.

Wij plaatsen vraagtekens bij 'leerresultaten' en 'leerwinst'.

Wij plaatsen vraagtekens bij snelle en efficiënte processen van kennis en vaardigheden.

Wij plaatsen vraagtekens bij scholen als productieplaatsen.

Wij plaatsen vraagtekens bij het individu en het individuele leertraject.

Als nieuwe generatie willen wij leren om de samenleving mee vorm te geven en niet alleen om haar te reproduceren.

Met vriendelijke groeten,

Het startkapitaal

Brief van Ben Weyts

8 november 2021

Geachte,

Ik wil jullie bedanken voor jullie brief, omdat die mij de kans geeft om enkele misverstanden uit de wereld te helpen. Mijn visie op onderwijs is eigenlijk heel positief. Ik geloof in de enorme emanciperende kracht van onderwijs. De ontvoogding van Vlaanderen loopt niet toevallig parallel met de democratisering van het onderwijs. In de voorbije decennia heeft elke nieuwe generatie de kans gekregen om onze samenleving nieuwe vorm te geven, geruggensteund door steeds beter onderwijs

Onze onderwijskwaliteit staat echter onder druk. We mogen niet terugschrikken voor de internationale vergelijking, zeker als jaar na jaar blijkt dat we in die internationale vergelijking achteruitboeren. Externe en neutrale meetinstrumenten kunnen soms confronterend zijn, maar net dan moeten we durven in de spiegel kijken. Zeker omdat die internationale proeven niet het enige alarmsignaal zijn, ook vanop het terrein wordt er al jaren aan de alarmbel getrokken. Leerkrachten en directies kaarten al bijna 20 jaar aan dat de onderwijskwaliteit negatief evolueert. Ik wil ook die alarmkreten ernstig nemen.

We moeten de problemen binnen ons onderwijs ernstig nemen, maar we moeten niet wanhopen. We mogen gerust ambitieus zijn. Of, waarom niet, veeleisend. Kinderen en jongeren hebben zoveel in hun mars, op school mogen ze gerust uitgedaagd en geprikkeld worden.

Een nadruk op excelleren hoeft helemaal niet ten koste te gaan van mentaal welzijn, welbevinden op school. Integendeel: leerlingen worden er net beter én gelukkiger van als ze merken dat ze dingen bijleren, dat ze groeien. Ik geloof bovendien dat de nadruk op excelleren in de eerste plaats de meest kwetsbare kinderen dient. Denk bijvoorbeeld aan kinderen uit sociaal kwetsbare milieus: zij zijn voor hun ontwikkeling nog veel sterker afhankelijk van een goede school.

Voor leerlingen met zorgnoden moet er aangepaste leersteun zijn. Maar uiteindelijk geloven we wel dat zowat elk kind leerwinst kan boeken. En dat het in het belang is van elk kind om die leerwinst ook echt maximaal te realiseren. Dat is nu net de emanciperende kracht van onderwijs.

Vlaanderen schuift natuurlijk minimumdoelen naar voor, maar voor de rest geven we scholen veel vrijheid en vertrouwen om zelf een pedagogisch traject te ontwikkelen. Om (ver) buiten de lijntjes te kleuren. Wellicht verschillen we op belangrijke punten nog altijd grondig van mening. Dat is ook niet erg. En het belet mij zeker niet om jullie succes te wensen met jullie voorstelling.

Met vriendelijke groeten

Ben Weyts

Viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaamse minister van Onderwijs, Sport,

Dierenwelzijn en Vlaamse Rand

De tekst van Nele Buyst

Startkapitaal. Het beleidsplan onderwijs dat Weyts en zijn medewerkers voorstellen voor de periode 2019-2024 bulkt van het managementjargon. Waar de titel *Ons kapitaal* nog *tongue-in-cheek* tussen aanhalingstekens staat, wordt in de daaropvolgende paragrafen *kapitaal* zonder verdere vragen of voetnoten gebruikt om jongeren mee aan te duiden. Met alle associaties van dien: wat verwachten we van ons kapitaal? Wat doen we ermee? Op welke manier moeten we het investeren en vooral: wat geeft het ons terug?

In het *Klein lexicon van het managementjargon* lijsten auteurs Rudi Laermans, Lieven De Cauter en Karel Vanhaesebrouck een reeks woorden op die besmet zijn door de neoliberale ideologie. Het motto van George Orwell (uit 1984) aan het begin van het lexicon zegt het al: *The purpose of Newspeak was not only to provide a medium of expression for the world-view and mental habits proper to the devotees (...) but to make all other modes of thought impossible.*

Het managementjargon heeft zich een weg gebaad door ons hele denken. Woorden als *talent*, *competentie*, *effectiviteit* en groei doen neutraal aan, maar houden ons in wezen gevangen in een liberaal discours dat elke tak van de samenleving, elk individu als een bedrijf ziet. Het efficiënt ontwikkelen van competenties met het oog op een grotere output? Wat kan je daartegen hebben?

Zo werken we allemaal mee aan *assessments*, laten we ons doorlichten, zijn we ervan overtuigd dat onze kwaliteiten in cijfers te bevatten zijn die je kan laten oplichten in een excelsheet, om ze voor te stellen op de volgende bestuursvergadering.

Dit is maar een stuk van de tekst. Als je de hele tekst wil lezen kan je die hieronder vinden.

<https://www.rektoverso.be/artikel/kapitale-vergissing-dissidente-omwenteling>